

*Επιστημονικά Περιοδικά vs
Περιοδικά Ποικίλης ύλης*

- Το περιοδικό αποτελεί την **αρχαιότερη και πιο διαδομένη μορφή της επιστημονικής επικοινωνίας**, η οποία ξεκινάει με τη δημοσίευση του περιοδικού Les journal des Scavans το 1664 ή 1665 και το Acta Philosophica ή The Philosophical Transactions of the Royal Society, το 1665 (Shifrin, 1980).
- Η χρήση του δημοσιευμένου λόγου σε περιοδικό (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή), κατά την Swan (2006), αποτέλεσε «από τότε και μετά την πρωτεύουσα και τυπική μορφή της επιστημονικής επικοινωνίας, δηλαδή, του τρόπου με τον οποίο επιλέγουν οι ακαδημαϊκοί συγγραφείς να κάνουν γνωστή την έρευνα τους».
- Η δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό πραγματοποιείται μέσω της διαδικασίας της **κριτικής αξιολόγησης** (peer review)* από εξειδικευμένους στον εκάστοτε επιστημονικό τομέα επιστήμονες.
- Η επιστημονική έρευνα σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης (προπτυχιακό/ μεταπτυχιακό κ.λπ.) επιβάλλει τη **χρήση έγκυρων επιστημονικών περιοδικών** και επίσης την κατανόηση της διαφοροποίησης των επιστημονικών (scholarly journals) από τα περιοδικά ποικίλης ύλης (magazines).

* **Peer review**: Κριτική αξιολόγηση. Τυπική διαδικασία στην ακαδημαϊκή δημοσίευση κατά την οποία ένα νέο βιβλίο, άρθρο, λογισμικό κ.λπ., υποβάλλεται, από έναν εκδότη, σε ειδικούς στο θέμα του εμπειρογνώμονες για αξιολόγηση, ώστε να αποφασίσουν, θετικά ή αρνητικά, για τη δημοσίευσή τους. Συνήθως, η ταυτότητα του αξιολογητή παραμένει εμπιστευτική, ενώ του συντάκτη του άρθρου όχι, (ODLIS-Online Dictionary for Library and Information Science). Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο: http://www.abc-clio.com/ODLIS/odlis_A.aspx

ΤΥΠΟΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Διαφορές και κριτήρια αξιολόγησης για έντυπα/ ηλεκτρονικά περιοδικά

Κριτήρια	Επιστημονικά περιοδικά	Περιοδικά ποικίλης ύλης/ εμπορικά περιοδικά
Περιεχόμενο (Εγκυρότητα)	▪ Ενδεδειγμένα επιστημονικά αποτελέσματα έρευνας από ειδικούς ▪ Νέα και πληροφορίες που αφορούν την έρευνα και την επιστήμη ▪ Κριτικές και παρουσιάσεις βιβλίων ▪ Η πλειοψηφία τους αναφέρονται ως αξιολογημένα περιοδικά (peer-reviewed journals) ▪ Παρέχουν δομημένα άρθρα που περιέχουν περίληψη, λέξεις κλειδιά, στόχους, μεθοδολογία, αποτελέσματα, βιβλιογραφία) ▪ Στις ηλεκτρονικές εκδόσεις τους παρέχουν συνδέσεις (links) προς άλλες πηγές ή άλλα σχετικά άρθρα Παράδειγμα: <i>International Journal of Information Management</i>	▪ Γενική πληροφόρηση ▪ Συζήτηση για την έρευνα άλλων ▪ Επαγγελματικά νέα (π.χ. ειδήσεις από το χώρο της βιομηχανίας) ▪ Περιέχουν μη δομημένα άρθρα όπως τα άρθρα των εφημερίδων Παραδείγματα: <i>TIME, National Geographic</i>
Κοινό που απευθύνεται	Επιστήμονες, ερευνητές, φοιτητές	Γενικό κοινό
Συγγραφείς	Ειδικοί του επιστημονικού πεδίου π.χ. Καθηγητές πανεπιστημίων, ερευνητές	▪ Συνήθως δημοσιογράφοι ή/ και επιστήμονες που εκφράζουν προσωπικές απόψεις ▪ Επαγγελματίες του χώρου

		▪ Συχνά δεν αναφέρεται το όνομα του αρθρογράφου
Επιμέλεια κειμένων	Ειδικοί του επιστημονικού πεδίου που συντελούν στην κριτική αξιολόγηση των άρθρων	Επιμελητές του εκδότη
Έκδοτες	Επαγγελματικοί οργανισμοί, πανεπιστημιακοί εκδοτικοί οίκοι, ερευνητικά κέντρα κ.λπ.	Εμπορικοί εκδοτικοί οίκοι, επαγγελματικές ενώσεις π.χ. συνεταιρισμοί, επιμελητήρια
Είδος γραφής	▪ Ακαδημαϊκού επιπέδου γλώσσα που χρησιμοποιεί την επιστημονική ορολογία ▪ Εκτενή άρθρα	▪ Δημοσιογραφική γλώσσα ▪ Συνήθως μικρής έκτασης άρθρα και εύκολα στη κατανόηση
Εμφάνιση	▪ Επιμελημένες εκδόσεις σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή ▪ Περιέχουν γραφικά, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ. ▪ Περιέχουν καθόλου ή λίγες διαφημιστικές καταχωρήσεις	▪ Πολύχρωμες εκδόσεις σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή ▪ Περιέχουν γραφικά, πίνακες, διαγράμματα, εικονογράφηση κ.λπ. ▪ Περιέχουν πολλές διαφημίσεις εμπορικών ή άλλων φορέων
Συχνότητα έκδοσης	Σταθερές περιοδικές εκδόσεις συνήθως κάθε μήνα ή τρίμηνο	Συνήθως εβδομαδιαία ή κάθε μήνα
Βιβλιογραφικές αναφορές	Παρέχουν υποχρεωτικά πλήρη βιβλιογραφικά στοιχεία και υποσημειώσεις (συχνά εκτενείς) για όσα αναφέρονται από τους συγγραφείς των άρθρων	Συνήθως απουσιάζουν οι βιβλιογραφικές αναφορές ή είναι ανεπαρκείς

Σελιδαρίθμηση	Συνήθως ακολουθείται συνεχής αρίθμηση των σελίδων για όλο το τεύχος ή όλη τη χρονιά έκδοσής του (αφορά και τα ηλεκτρονικά περιοδικά)	Συνήθως κάθε τεύχος έχει τη δικιά του αρίθμηση
Αξιολόγηση	▪ Παρέχουν επιστημονική πληροφόρηση συνήθως για τα αποτελέσματα πρωτογενών ερευνών ▪ Αποτελούν την συνηθέστερη πηγή πληροφόρησης και τεκμηρίωσης της επιστημονικής έρευνας	Παρέχουν γρήγορη αλλά συνήθως μη εμπεριστατωμένη πληροφόρηση
Παραδείγματα από τη συλλογή της βιβλιοθήκης		

Βιβλιογραφία

- Shifrin, M. (1980). *The challenge of the non-traditional types of serial*. **Στο:** Bourne, Ross (ed.). *Serials librarianship*. London: Library Association, pp. 213-230.
- Swan, A. (2006). *Overview of scholarly communication*. **Στο:** Neil, J. (ed.) *Open access: key strategic technical and economic aspects*. Oxford: Chandos, pp. 3-26.